

Primalac:
Republika Srbija
Regulatorno telo za elektronske medije - REM
Trg Nikole Pašića 5
Beograd

Podnositac:
Danica Đokić, istraživačica Slavko Ćuruvija fondacije
Kursulina 7
Beograd

Република Србија Регулаторно тело за електронске медије Београд
Број: <u>2235/1024</u>
Датум: <u>04. 11. 2024</u>

Predmet: Prijava protiv pružaoca medijske usluge Televizije Prva zbog nepoštovanja odredbi Zakona o elektronskim medijima¹, Zakona o javnom informisanju i medijima², Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga³ i Pravilnika o zaštiti prava maloletnika u oblasti pružanja medijskih usluga⁴

U skladu sa članom sa članom 38 stav 1 Zakona o elektronskim medijima (ZEM) podnosim

P R I J A V U

Protiv pružaoca medijske usluge Televizije Prva, zbog:

- kršenja obaveze novinarske pažnje i izveštavanja u javnom interesu
- objavljivanja informacija iz krivičnog postupka zatvorenog za javnost
- kršenja opštih obaveza pružalaca medijskih usluga u pogledu slobodnog, istinitog, objektivnog, potpunog i blagovremenog informisanja
- kršenja obaveze zaštite identiteta maloletnika učinioца zločina
- senzacionalističkog, pojednostavljenog i neetičkog izveštavanja o masovnom nasilju
- kršenja obaveze da se o tragičnim događajima izveštava na način koji ne izaziva nepotrebnu patnju bliskih lica žrtava

U emisijama jutarnjeg programa, emisijama „150 minuta” i Vestima Televizije Prva emitovanih 8. oktobra, 17. oktobra i 18. oktobra 2024. godine, prekršen je niz odredbi zakona i podzakonskih akata, Kodeksa novinara Srbije i Krivičnog zakonika prilikom izveštavanja o krivičnom postupku koji

¹ Zakon o elektronskim medijima:

<https://www.vrs.rnrs.rs/uploads/files/Zakon%20o%20elektronskim%20medijima%2092-2023.pdf>

² Zakona o javnom informisanju i medijima:

<https://www.vrs.rnrs.rs/uploads/files/Zakon%20o%20javnom%20informisanju%20i%20medijima%2092-2023.pdf>

³ Pravilnik o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga:

<https://www.vrs.rnrs.rs/uploads/files/Podzakonska%20regulativa/2024/Pravilnik%20o%20zastiti%20ljudskih%20prava%20u%20oblasti%20pruzanja%20medijskih%20usluga.pdf>

⁴ Pravilnik o zaštiti prava maloletnika u oblasti pružanja medijskih usluga

<https://www.vrs.rnrs.rs/uploads/files/Podzakonska%20regulativa/2024/Pravilnik%20o%20zastiti%20prava%20maloletnika%20u%20oblasti%20pruzanja%20medijskih%20usluga.pdf>

S L A V K O

S. G.

Kursulina 7, 1. sprat
11000 Beograd
+381 11 244 03 78
office@slavkocuruvijafondacija.rs
www.slavkocuruvijafondacija.rs

se vodi protiv roditelja maloletnog K.K, zbog izvršenja masovnog ubistva u OŠ „Vladislav Ribnikar” u Beogradu od 3. maja 2023. godine, a sve povodom svedočenja maloletnog K.K.

Kršenjem brojnih odredbi medijske regulative i profesionalnih standarda u svojim informativnim programima TV Prva, kao televizija sa dozvolom za emitovanje s nacionalnom pokrivenošću, ugrozila je opšti interes, kao i prava građana na prvereno i potpuno informisanje.

Ovom prilikom naglašavamo i da je Prvo osnovno javno tužilaštvo formiralo predmet radi ispitivanja povrede tajnosti postupka u vezi sa predmetom „Ribnikar“ nakon što su brojni mediji iznosili navodne informacije iz ovog postupka, koji je zatvoren za javnost zbog zaštite interesa oštećenih maloletnika. Tužilaštvo je navelo da pribavlja podatke i potrebna obaveštenja radi utvrđivanja da li se, i u radnjama kog lica, stiču obeležja krivičnog dela Povreda tajnosti podataka iz čl. 337 Krivičnog zakonika, ili nekog drugog krivičnog dela za koje se goni po službenoj dužnosti.

S obzirom na važnost slučaja „Ribnikar“ za celokupnu javnost, a pre svega jer u ovom slučaju postoji veliki broj maloletnih žrtava i oštećenih, kao i njihovih porodica, obraćamo Vam se s molbom da Televiziji Prva izreknete odgovarajuću meru i to zbog emitovanja sledećeg sadržaja:

UTORAK, 8. OKTOBAR

U utorak, 8. oktobra 2024, TV Prva izveštavala je o predstojećem, a potom održanom ročištu glavnog pretresa u slučaju „Ribnikar“, na kom je svedočio maloletni počinilac K.K. Emiter tom prilikom, nije zaštitio njegov identitet, a iznošene su i nezvanične informacije i detalji iz samog postupka, iako je on odlukom suda zatvoren za javnost i uprkos tome što Pravilnik o zaštiti maloletnika nalaže emiteru da „zaštiti identitet maloletnika i kada to nije učinio organ javne vlasti ili drugo lice“, što se dogodilo nakon počinjenog zločina 3. maja 2023. Takođe, na TV Prva iznošeni su navodni detalji iz iskaza K.K, koji je dat tokom istrage, što je takođe upitne tačnosti i legalnosti pribavljanja, s obzirom na to da je i sama istraga u ovom postupku bila zatvorena za javnost.

- Vesti (vreme emitovanja: 09.56-10.08)

Transkript dela emisije:

Voditelj: Dečak Kosta Kecmanović koji je počinio masovno ubistvo u OŠ „Vladislav Ribnikar“ doveden je u Specijalni sud (...)

Reporterka: (...) Kosta Kecmanović je još pre 9 časova sproveden u pratnji Hitne pomoći i policije (...) Ono što će biti procedura jeste da će Kosta biti smešten u posebnoj staklenoj prostoriji koja je zatamnjena i on će videti sudije, advokate, porodice ubijenih, kao i svoje roditelje, ali oni neće moći da vide njega. Samo će moći da ga čuju putem zvučnika. Početak suđenja izgledaće tako što će psihijatar, koji je takođe ovde u pratnji sa Kostom Kecmanovićem proceniti da li Kosta ima ikakvih zdravstvenih smetnji, odnosno da li može da svedoči ili ne (...) Podsetiće da u toku istrage koja se vodila protiv Vladimira Kecmanovića, u tom trenutku je Kosta Kecmanović pristao da svedoči i da odgovori na sva pitanja i on je tada potvrdio da ga je otac vodio u strelnju, potvrdio je i priznao je da je želeo da počini masakr...

- Vesti (vreme emitovanja: 13.00-13.12)

Transkript dela emisije:

Voditelj: Jelena, **suđenje je zatvoreno za javnost, ali ima li informacija o tome da li je dečak odlučio da svedoči?**

Reporterka: Imamo, Vladimire. Prema poslednjim informacijama, **Kosta Kecmanović** je pristao da svedoči, što smo mogli i da zaljučimo, jer da je odbio svedočenje, današnje ročište bi bilo gotovo posle nekoliko minuta. To znači da on već zapravo nekoliko sati mora da odgovori na to zašto i kako je odlučio da počini masakr (...) I prema **nezvaničnim i poslednjim informacijama, baš u ovim trenucima tužilaštvo mu i postavlja pitanja.** (...) Druga nezvanična informacija jeste da je na današnjem ročištu došlo do obrta. Prvenstveno je bilo planirano da se **Kosta Kecmanović** nađe u zatvorenoj staklenoj prostoriji koja je zatamnjena (...) , međutim kako smo ovde saznali, **Kosta Kecmanović** je za govornicom, odnosno oči u oči sa porodicama ubijenih. (...) Podsetiće da i u toku istrage koja je vođena protiv **Vladimira Kecmanovića** i tada je **Kosta pristao da svedoči i odgovori na sva pitanja i u tim trenucima on je priznao da je želeo da počini masakr 3. maja, da je to učinio sa dva očeva pištolja koja, kako je on rekao, vrlo lako pronašao u ormanu u stanu i dva dana pre masakra te pištolje prebacio u svoju sobu. Objasnjenje je tada bilo da je masakr počinio jer se osećao odbačeno i usamljeno.** (...)

- Vesti (vreme emitovanja 14.00-14.13)

Transkript dela emisije:

Voditelj: Današnje suđenje je završeno. **Da li se zna šta je dečak rekao?**

Reporterka: (...) Takođe su nam advokati ubijenih potvrdili da je **Kosta svedočio i rekli da ono što je izneo je sasvim dovoljno da se osude njegovi roditelji Vladimir i Miljana Kecmanović. Nisu želeli zvanično da nam potvrde informaciju da li se **Kosta Kecmanović** našao za govornicom, ali ono što smo ovde uspeli nezvanično da čujemo jeste da je bio za govornicom** (...) Nezvanično takođe je Kosti tokom suđenja pozlilo, pa je intervenisala i Hitna pomoć. Međutim, to nam isto advokati nisu želeli da potvrde po završetku suđenja. (...) **A podsetiće i na ono što je mnogo bitnije, a to je da je u periodu kada je bila istraga protiv njegovog oca Vladimira Kecmanovića, on je i tada pristao da svedoči, da odgovori na sva pitanja i priznao i rekao da je želeo da počini masakr 3. maja, da je to uradio sa dva očeva pištolja koja, kako je rekao, vrlo lako pronašao u ormanu u njihovom stanu i preneo u svoju sobu dva dana pre masakra. Objasnjenje za sve to bilo je da se osećao odbačeno i usamljeno.** (...) Inače, danas su Kostu ispitivali sudija, tužilaštvo i advokati. Počeli su da ga ispituju i roditelji ubijenih, ali to nisu dovršili. (...)

- Vesti (vreme emitovanja: 15.00-15.12)

U ovim vestima reporterka iznosi još detalja, navodno iz današnjeg svedočenja K.K.

Transkript dela emisije:

Reporterka: (...) Advokati ubijenih rekli su da je ovo bilo najstrašnije suđenje kome su prisustvovali (...) i potvrdili da je **Kosta danas svedočio i da ono što je rekao jeste dovoljno da se osude njegovi roditelji, Miljana i Vladimir Kecmanović. Kako nezvanično saznajemo, Kosta je zapravo svu krivicu u vezi sa masakrom preneo na svoje roditelje. Odnosno, konkretno, rekao je da je njegova majka Miljana uvek od njega očekivala da bude najbolji, a u trenucima kada to nije bio, da se na njega drala, i da je takvo ponašanje majke njega podstaklo da počini masakr. A još veću krivicu preneo je na svog oca Vladimira, govoreći, još jednom napominjem nezvanično, da, da otac nije imao oružje i da to oružje nije bilo nadohvat ruke, on ne bi**

S L A V K O

S. G

Kursulina 7, 1. sprat
11000 Beograd
+381 11 244 03 78
office@slavkocuruvijafondacija.rs
www.slavkocuruvijafondacija.rs

počinio masakr. Takođe, nezvanična informacija jeste da, prvenstveno je bilo planirano da se Kosta nađe u odvojenoj staklenoj prostoriji gde će on videti sve prisutne na današnjem suđenju, a njega niko. Međutim, na samom suđenju je došlo do obrta i Kosta se našao oči u oči sa porodicama ubijenih. Dakle, on je svedočio za govornicom. Danas su ga ispitivali sudija, tužilaštvo, advokati i počeli su da ga ispituju roditelji ubijenih, ali to nije dovršeno s obzirom na to da, prema nezvaničnim informacijama, roditelji ubijenih su imali, i još uvek imaju, više od 250 pitanja da postave Kosti Kecmanoviću. (...)

- Vesti (vreme emitovanja: 18.00-18.42)

U centralnoj informativnoj emisiji, Vestima u 18 časova, Televizija Prva emituje kompletiran izveštaj o današnjem svedočenju K.K. uz izjave srodnika ubijenih. Reporterka iznosi detalje o toku samog svedočenja kao i navodne detalje iz samog svedočenja maloletnog K.K., uprkos tome što je suđenje zatvoreno za javnost. Tokom razgovora sa porodicama ubijenih, reporterka postavlja pitanja na osnovu kojih od sagovornika dobija detalje sa samog suđenja, što se ne može smatrati greškom samih sagovornika, već zloupotrebnom emocija sagovornika i njihove nedovoljne sposobnosti rasuđivanja usled pogođenosti događajem, što je protivno Kodeksu novinara Srbije.

- Transkript vesti o suđenju u hedovima Vesti: Majka je kriva, stalno je vikala i ljutila se na mene, rekao na suđenju svojim roditeljima Kosta Kecmanović. Satima svedočio pred roditeljima dece koju je ubio. Sopstvene nije gledao. A kada mu je majka ubijenog Andrije Čikića postavila pitanje, pozlilo mu je. (...)

Tokom ovog heda kao kajron стоји питање: MASAKR JE PRIZNAO, ЗАШТО И ДАЉЕ ГОВОРИ?

Transkript dela izveštaja iz Vesti u 18 časova:

Voditeljka: **Kosta Kecmanović**, maloletni dečak koji je 3. maja prošle godine u Osnovnoj školi 'Vladislav Ribnikar' počinio masovno ubistvo, u Specijalnom суду u Beogradu odgovarao je na pitanja u svojstvu svedoka na suđenju svojim roditeljima, Miljani i Vladimiru Kecmanoviću. Potresno suđenje pratila je naša Jelena Bojković. Jelena, ispričaj nam najpre koji su detalji, a mislim da imaš i sagovornike...

Reporterka: (...) Prema poslednjim informacijama, **Kosta Kecmanović** jeste danas svedočio i prema nezvaničnim informacijama, dakle, ono što je rekao jeste da je majka od njega uvek zahtevala da bude najbolji, a u onim trenucima kada on u tome nije uspevao, da je vikala na njega i da je to negde razlog za to kako se i on oformio, a i negde razlog da ga je podstakao na masakr koji je počinio. Na pitanje kakav je odnos imao sa ocem, nije želeo previše da komentariše osim što je rekao da, da tog oružja nije bilo i da mu nije tako lako bilo dostupno, da masakr ne bi ni počinio. Takođe, prema nezvaničnim informacijama, iako je bilo planirano da se Kosta Kecmanović danas nađe u odvojenoj prostoriji sa zatamnjениm staklima, gde svi prisutni njega ne bi mogli da vide, ali bi on mogao da vidi prisutne, to se nije dogodilo.

Zapravo, on je bio za govornicom, oči u oči sa porodicama ubijenih. Odgovarao je na pitanja sudije i advokata. Takođe su pitanja postavljale i porodice ubijenih. U jednom trenutku, prema nezvaničnim informacijama, kada je majka ubijenog dečaka postavila pitanje zašto je ubijeno dete, je Kosti pozlilo, odnosno otežano je disao. Međutim, nakon intervencije Hitne pomoći, nastavljeno je ispitivanje Koste Kecmanovića. Sumiranje današnjeg suđenja bilo bi da je on negde ponovio ono što je rekao i u toku istrage, a to je da je potvrdio da je želeo da počini masakr i da mu je oružje bilo lako dostupno, odnosno da ga je pronašao u ormanu. E

sad, ovo sve što sam rekla, kako su sve ovo doživele porodice ubijenih, koje su godinu i po dana čekale da čuju odgovore, čemo čuti u ovim trenucima. Pored mene je sestra ubijenog Dragana Vlahovića. Kako se osećate posle svega danas, što ste imali priliku da čujete i da vidite?

Radica Vlahović, sestra ubijenog čuvara Dragana: Znate kako, ovo je samo jedan teži dan u odnosu na teške dane već godinu i po dana. Za nijansu se razlikuje doći u situaciju da vidite lice i držanje osobe koja je oduzela 10 nevinih života. Oni nisu bili na pogrešnom mestu. Nalazimo se ispred ovog mesta koje je jako bolno. Ja jako retko dolazim. Svi oni su bili na pravom mestu u pravo vreme, neko da stekne nova znanja, da se raduje slikanju za almanah, da podele svoje dečačke snove, dečije snove, i Dragan koji ih je bezuslovno čuva do tog dana.

Reporterka: Opišite nam, je li možete da nam opišete osećanje, trenutak kada vidite Kostu Kecmanovića? Taj trenutak.

Radica Vlahović: Mogu da opišem lično osećanje. (...)

Reporterka: Anđelko, i vi ste se danas oči u oči susreli sa ubicom vaše čerke Angeline.

Anđelko Aćimović, otac ubijene devojlice: Da, što se tiče tog susreta, zaista mogao sam da osetim prvi put, kako da zamislim, odnosno, ranije sam zamišljao, sad sam osetio kako su se osetili roditelji iz Dubona i Orašja, koji su sreli još bliže nego mi, ubicu, i kako su oni to jako teško izdržali, kako su pokušali da ga likvidiraju. Mi ovde nismo imali takvu priliku. On je bio daleko od nas. Nismo imali prilike ni da ga gledamo u oči. On je bio okrenut licem prema sudiji i samo smo mogli amfas da ga vidimo prilikom izlaska iz sudnice. Ali sve to, njegova pojava, s obzirom da sam ja lično prvi put ga video ovako uživo, ostali su imali par roditelja priliku preko video linka. Ispitivanje je bilo, koje je bilo, leti. Neopisivo je teško, iako znamo da je to jedan mali zločinac, demon u, da kažem, telu deteta, da vi gledate ubicu svog deteta i da ne možete i dalje, posle toliko vremena, da verujete da jedno tako derište, iz jednog jedinog razloga naprsto uzme jedno oružje i pobije toliko nevine dece i Dragana. To je neshvatljivo. I naravno, zbog toga je to jako teško. I kad uz put vidite osiona i nabusita, ovaj, lica advokata Borovića i njihovih štićenika, majke, onda vam jako teško to dođe. Onda, naravno, od velike nemoći, roditelji su i plakali i svi smo bili jako potreseni zbog toga. (...)

- *Uz uključenja reporterke u Vestima u 13 časova, 14 časova i 15 časova, kao i hedu i prilogu izveštaja u centralnim Vestima u 18 časova, emitovane su i pokrivalice iz zgrade suda, na kojima su krupnim kadrovima prikazani vidno uz nemireni roditelji ubijene dece, kao i majka koja plače, što predstavlja senzacionalističko i neetičko izveštavanje, te ugrožavanje dostojanstva oštećenih. Na ekranu je takođe prikazivan kajron gde je identitet maloletnog učinioca u potpunosti otkriven objavljuvajući punog imena i prezimena.*

ČETVRTAK, 17. OKTOBAR

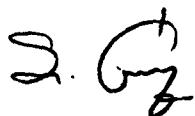
Ovog dana nastavljeno je suđenje roditeljima K.K. TV Prva ponovo je izveštavala sa lica mesta. Tom prilikom, reporterka je ponovo iznosila niz detalja iz samog postupka i svedočenja K.K., iako je postupak zatvoren za javnost, te kontinuirano otkivala identitet maloletnog učinioca.

- Vesti (vreme emitovanja: 13.00-13.11)

Transkript dela izveštaja:

Reporterka: (...) Kako saznajemo, Kostu Kecmanovića je u sudnici nastavila da ispituje majka ubijenog Andrije Čikića, ali će pitanja imati priliku da mu postave i drugi roditelji, kao i

S L A V K O



Kursulina 7, 1. sprat
11000 Beograd
+381 11 244 03 78
office@slavkocuruvijafondacija.rs
www.slavkocuruvijafondacija.rs

Kostini roditelji Miljana i Vladimir Kecmanović. U ovom trenutku nemamo više detalja o tome šta je Kosta odgovorio, ali će podsetiti na prethodno ročište, kada su posle nešto više od godinu dana roditelji ubijene dece i čuvara Dragana dobili odgovor na pitanje zašto je počinio masakr. On je tada je, zapravo, negde svu krivicu preneo na svoju majku Miljanu Kecmanović. Kosta je tada rekao da je ona oduvek od njega očekivala da u svemu bude najbolji, kada to nije bio, da je vikala na njega i na pitanje da li je onda to uticalo na njegovu odluku da počini masakr, potvrđno je odgovorio. Kada su ga pitali o odnosu sa ocem, nije previše komentarisao, osim što je rekao - da otac nije imao oružje, on masakr ne bi počinio. (...) Između ova dva ročišta, Miljani Kecmanović je produžena zabrana komunikacije, susreta i prilaska sinu. (...)

- Vesti (vreme emitovanja: 14.04-14.14)

U ovim vestima voditeljka najavljuje uključenje reporterke, te otkriva identitet maloletnog učinjoca: U Specijalnom sudu u Beogradu, na suđenju Miljani i Vladimиру Kecmanoviću, u toku je ispitivanje njihovog sina **Koste Kecmanovića** (...)

Potom se ponavlja snimak istog uključenja reporterke kao u Vestima u 13 časova.

- Emisija 150 minuta, segment „Tema dana“ (vreme emitovanja 13.12-16.00)

Kao „Tema dana“ (početak segmenta oko 13.12) odabrana je upravo tema svedočenja K.K. i suđenja njegovim roditeljima. Tokom segmenta, TV Prva je ponovo kontinuirano otkrivala identitet maloletnog učinjoca, iznosili su se navodni detalji sa suđenja koje je zatvoreno za javnost, a takođe su se **iznosile i spekulacije, ideje i mišljenja o tome koji je mogući ishod ovog krivičnog postupka**, što je inicirao i sam voditelj svojim pitanjem, a što je **zabranjeno** Pravilnikom o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga.

Voditelj: Miloš Urošević

Gosti: sudski veštak Radoslav Svičević i advokat Nemanja Lukić

Transkript delova ovog segmenta emisije:

- Voditelj: U toku je ispitivanje **Koste Kecmanovića**. Ubica danas odgovara na pitanja roditelja žrtava i svojih roditelja pratimo suđenje...

- Voditelj: U Specijalnom суду danas je nastavljeno svedočenje dečaka **Koste Kecmanovića** koji je 3. maja prošle godine počinio **krvavi pir u OŠ Vladislav Ribnikar**. (...)

Reporterka: (...) Danas je nastavak svedočenja **Koste Kecmanovića**, koje je prethodno bilo 8. oktobra i danas je nastavljeno, a njega će pred sudijom ispitivati članovi porodica oštećenih, dakle porodice ubijene dece, a pravo da ga ispituju imaju i njegovi roditelji. Još uvek ne znamo da li će maloletni dečak iznositi dokaze ispred govornice ili u posebnoj prostoriji. O tome se pričalo i prošlog puta, još uvek nije poznato kako će to izgledati, zato što je, podsetiće, suđenje zatvoreno za javnost. Ono što smo do sada imali priliku da saznamo i što nezvanično saznajemo, jeste da će Kosta danas odgovarati na brojna pitanja porodica oštećenih koja će pokušati da saznaaju šta je u stvari bio motiv za ovo masovno ubistvo. (...)

- Voditelj: Hajde za početak, evo jedna rečenica koju sam uhvatio u hodu „a to je da izjava Koste Kecmanovića neće uticati na ishod presude“, šta to znači?

Lukić: Pa **Kosta Kecmanović** u ovom krivičnom postupku koji se ne vodi protiv njega, nego se vodi protiv njegovih roditelja, ima svojstvo svedoka (...) Prema informacijama koje ja imam iz medija da je **Kosta Kecmanović** izjavio ono što je izjavio, biti osnova na kojoj će roditelji biti oglašeni krivi... Ja moram naglasiti da je ovaj krivični postupak o kome mi danas govorimo i koji se danas održava u zgradi Specijalnog suda – krivični postupak koji se vodi protiv roditelja. Dakle ne protiv **Koste Kecmanovića** (...) Kako sam saznao iz medija, ne učestvujem u postupku; ovo govorim isključivo na osnovu hipoteza iz medija. Radnja koju je okrivljeni **Vladimir Kecmanović** izvršio jeste to što je vodio maloletnog Kecmanovića da puca u streljani i obučavao ga da upotrebljava vatreno oružje. Ja svoje dete od osam godina, ne – čak ni od 18 – nikad ne bih vodio u streljanu, niti mislim da je to normalno. (...)

- Voditelj: Kako će onda sud postupati prema samom **Kosti**?

Lukić odgovarajući na pitanje: (...) Ali ja moram, kao profesionalac, kao advokat, kao pravnik, da posmatram s pravne strane: **Kosta Kecmanović** ne može da odgovara za ono što je uradio pred sudom.

(...)

- Voditelj: (...) Međutim, iz vaših izjava koje sam mogao da pročitam ranije, ste rekli da je vrlo manipulativan, da je u nekom trenutku, s obzirom da ste radili veštačenje njegovih crteža i planova, ako sam dobro zapamtio, rekli ste da je vrlo manipulativan, da je bio vrlo svestan svega što je i načina na koji je sve to organizovano. A sada imamo i trenutnu situaciju da je on na suđenju, kada se, kada mu je predloženo da pogleda snimak, da je odbio jer se nije osećao dobro. Čak i kada odgovara na pitanje roditelja, sudija mu dozvoljava da sedne jer se, po ispitivanju zdravstvenih radnika, konstatiše da se ne oseća dobro. Sad bih voleo... Ne mogu da tražim vašu ekspertizu po tom pitanju, ali me zanima vaše mišljenje.

Svičević: Pa, ja mislim da to ide u prilog već onoga što sam i tako i konstatovao u smislu njegove manipulativnosti, kontrolisanosti svojih odgovora koje koreliraju i sa kontrolisanim ponašanjem u vreme počinjenog kolektivnog toga ubistva. Međutim, pažnju zaslužuje meni jedan podatak koji sam našao, da je dao odgovor da su otac i majka krivi za to što se desilo. Ali ne bih pridalо toliko značaja toj reči 'da su otac i majka krivi', nego pridajem posebno značaj da on osobe koje okrivljuje za to naziva, 'mama' ili 'tata', ili 'otac' ili 'majka', jer uglavnom ako ima neko, bilo to i u tom uzrastu u kom je i **Kosta Kecmanović** (...) E sad, ostaje još, onako, jedna rezervna varijanta u svemu tome, zato što je, kao narcisoidna osoba, imao namjeru da nečim obeleži ceo svoj život, koji dosad, delom nekim, koji dosad još нико nije učinio. Konkretno, na njegovom uzrastu u svetu još ne postoji kolektivno ubistvo za osobe koje su mlađe od 14 godina."

- Voditelj: E sad, spomenuli ste specijalizovanu ustanovu. Između ostalog, **Kosta Kecmanović** je smešten u specijalizovanu ustanovu. Tu dolazimo i do pravnog leka. Ono što me zanima jeste da li mislite da tretman ili boravak u toj specijalizованoj ustanovi može da utiče na budući život **Koste Kecmanovića**? To je pitanje za vas. A za vas, gospodine Lukiću, je koliko zapravo može **Kosta Kecmanović** da bude institucionalizovan i šta kada bude izašao iz te institucije, ako bude izašao?

- Lukić: Što se tiče boravka **Koste Kecmanović**, dakle on je trenutno u psihijatrijskoj ustanovi (...) Pošto **Kosta Kecmanović** ne spada, ne potпадa pod granice tog krivičnog prava, ne možemo da ga uramimo u krivično pravo (...)

Na kajronima koji se pojavljuju na ekranu za maloletnog učinjika nekad stoje samo inicijali, ali nekad i puno ime i prezime. Takođe, sagovornik sve vreme naziva maloletnika punim imenom i prezimenom.

- Vesti (vreme emitovanja: 15.00-15.10)

U ovoj emisiji emitovan je složeniji izveštaj u kom reporterka, osim do sada iznošenih detalja sa prethodnog ročišta, iznosi i navodne detalje sa današnjeg suđenja, koje je takođe zatvoreno za javnost.

Transkript dela emisije:

Voditeljka: U Specijalnom sudu u Beogradu završeno je današnje ispitivanje Koste Kecmanovića, masovnog ubice, koji je 3. maja prošle godine u Osnovnoj školi Vladislav Ribnikar ubio devet vršnjaka i čuvara te škole. (...) Jelena, da li su roditelji dobili odgovore na svoja pitanja?

Reporterka: Ana, po završetku suđenja, advokat oštećenih je rekao da je u sudnici bilo izuzetno emotivno i da ono što su čuli od Koste Kecmanovića su došli zapravo do mnogih saznanja i rekao je da je to sasvim dovoljno (...) Sa druge strane, advokati porodice Kecmanović (...) Takođe su rekli da se u medijima satanizuju roditelji, pogotovo majka, ali ja ću podsetiti na prethodno suđenje da je zapravo sam Kosta Kecmanović rekao da krivica, zbog čega je počinio masakr jeste njegova majka, odnosno što je od njega uvek očekivala da bude najbolji, da bude ambiciozan, a kad to nije bio, dobio je od nje grdnju. Takođe je i za oca rekao da nije bilo tog oružja, on masakr ne bi počinio. Inače, po završetku suđenja se oglasio i advokat instruktora streljane i on je rekao da je po zakonu dečak mogao da uđe u streljanu, čak je mogao i da puca, ali iz određenog oružja. Ali da je problem je u tome što je Vladimir Kecmanović u streljanu donosio svoja dva pištolja iz kojih je dečak počinio masakr i da je on sam obučavao svoje dete u streljani kako da puca iz ta dva pištolja. Inače, prema nezvaničnim informacijama, danas na suđenju je majka Andrije Čikića ponovo pitala Kostu Kecmanovića 'Zašto si mi ubio sina?'. I kažem, prema nezvaničnim informacijama, to je bio najemotivniji trenutak u sudnici, ali odgovor od dečaka ubice nije dobila. Podsetiću da je Kosta na prethodnom suđenju rekao takođe da je vrlo lako pronašao oružje iz koga je pucao, da je dva dana pre masakra oružje preneo iz ormana u sobu. (...)

- Vesti (vreme emitovanja: 18.00-18.46)

Kompletan izveštaj sa današnjeg ročišta, TV Prva emituje u centralnoj informativnoj emisiji – Vestima u 18 časova. U njemu se ponovo otkriva identitet maloletnog učinjika i prenose navodni detalji iz njegovog svedočenja, takođe se prenosi i izjava jednog od advokata koji učestvuje u procesu i prenosi detalje sa suđenja. Izjava tog advokata prenesena je u montiranom prilogu, ne u uključenju uživo kada je manja mogućnost provere, stoga se može zaključiti da je TV Prva svesno i namerno uključila izjavu učesnika procesa koji prenosi detalje sa suđenja zatvorenog za javnost, što je neetičko i senzacionalističko izveštavanje.

Transkript dela emisije:

Reporterka: Suze i neizmerna tuga u Specijalnom sudu. Dečak ubica i ovog puta je bio oči u oči sa porodicama ubijenih za govornicom. Prema nezvaničnim informacijama, najpotresniji trenutak bio je kada je masovnog ubicu majka Andrije Čikića ponovo pitala 'Zašto si mi ubio sina?'. Odgovor nije dobila.

- Advokat instruktora streljane Miroslav Živković: Kostu niko nije naterao od instruktora da dođe u streljanu – otac ga je doveo samovoljno, dobrovoljno. **Sam Kosta navodi da je prvi put kada je došao u streljanu imao koncentrisane krugove, jako dobro da je pucao.** Neko koristi termin 'koncentrisani krugovi', to je jako stručan streljački termin, znači već da je iskusan u tome i da je došao pripremljen u streljanu.

- Reporterka: **Međutim, podsećamo da, prema informacijama koje su iscurele u javnost, sam Kosta Kecmanović je rekao da je za masakr koji je počinio kriva njegova majka, jer je od njega stalno očekivala da bude najbolji, a kada to nije bio, grdila ga je.** Kada je reč o ocu Vladimiru, rekao je da masakr ne bi počinio da njegov otac nije imao oružje, koje mu je bilo lako dostupno. (...)

PETAK, 18. OKTOBAR

- **Vesti (vreme emitovanja: 08.59-09.07)**

U Vestima u 9 časova, emitovanim u okviru jutarnjeg programa, ponovljen je **prilog iz jučerašnjeg centralnog dnevnika.**

- **Jutarnji program (vreme emitovanja: 06.55-11.10)**

Oko 9 časova i 14 minuta, nastavlja se komentarisanje ove teme u Jutarnjem programu TV Prva.

Voditeljka: Bojana Ristivojević

Gosti: psihološkinja Snežana Andelić i advokat Ivan Duzlevski.

Voditeljka Ristivojević prenosila je informacije iz medija, uz navodne detalje sa suđenja, bez naglašavanja da je reč o zvanično nepotvrđenim, neproverenim i moguće netačnim informacijama, te bez obzira na to što je postupak zatvoren za javnost.

Voditeljka je, postavljajući niz pitanja u vezi sa navodnim detaljima sa suđenja, poklonila potpuno poverenje tvrdnjama iz medija, pritom tražeći od sagovornika dodatne informacije i komentare. Na taj način, TV Prva nesporno je prekršila niz zakonskih i profesionalnih obaveza, počev od iznošenja informacija za koje nije utvrđeno da li su istinite, proverene i potpune, a uz to nisu zvanične ili pribavljene od organa vlasti, s obzirom na to da je reč o postupku zatvorenom za javnost zbog zaštite interesa maloletnih oštećenih.

Transkript delova ovoj segmenta:

- Voditeljka: (...) Prema pisanju medija, dečak je hladnokrvno odgovarao na pitanja, otkrio je i motiv masakra, zapravo on je rekao on je želeo da ga doživljavaju kao psihopatu i da ga se plaše, kako to komentarišete? Čak, evo ja mislim da sam u Blicu pročitala kako je rekao da mu je otac govorio da je psihopata, mnogi detalji su dospeli u javnost...

- Voditeljka: Kako pravo sad na sve to gleda, dečak ubica je juče četiri sada davao iskaz, da li je njegov iskaz presudan za određivanje krivice roditelja?

Duzlevski: (...) Odgovori koje je maloletni ubica ovde dao biće korišćeni upravo u utvrđivanju onih ključnih zakonskih elemenata krivičnih dela, tako da mislim da je to važno. Na primer, da li je oružje

S L A V K O

S. G.

Kursulina 7, 1. sprat
11000 Beograd
+381 11 244 03 78
office@slavkocuruvijafondacija.rs
www.slavkocuruvijafondacija.rs

bilo dostupno, da li mu je bilo lako dostupno, da li je za to znao otac. Kakav je odnos imao, u pogledu...

Voditeljka: Iz njegovog iskaza zaključujemo da jeste, jer on kaže 'da nisam imao očev pištolj ovo ne bih učinio, bio mi je lako dostupan', itd.

Duzlevski: Da, ali bi po meni, trebao još detaljnije da opiše. (...) Dakle, da li je on to sad krivi roditelje pošto-poto da bi eventualno sklonio krivicu sa sebe ili je zaista to utemeljeno u činjenicama (...) Nisam siguran da bih ja, sa svojih 40 i nešto godina, mogao da tako dobro opišem oružje koje je koristio i način na koji ga je koristio. Gde je on, nažalost, bio vrlo precizan u tome, i to je vrlo, vrlo značajno. Tako da, sa nekog krivično-pravnog aspekta, ovo je izuzetno važan iskaz. (...) Čuli smo kao informaciju iz sudnice, dakle, da je na neki način on upitan da li prepoznaže osobu instruktora koji je prisutan u sudnici, s tim da je eventualno to moglo da se uradi na, da kažem, bolji i ispravniji način, ali da ne ulazimo sada u te detalje.

- Voditeljka: Ključna izjava dečaka ubice 'majka je stalno tražila da budem najbolji'. O tome smo i započeli priču. 'Ljutila se i vikala kada nisam bio najbolji. Zbog toga što je stalno tražila više od mene, ljutio sam se i ja na nju. To njen ponašanje je uticalo da uradim to što sam uradio'. Znači, on direktno okrivljuje majku.

- Voditeljka: Na prethodnom saslušanju, dečak je izjavio da nije video slike posle 3. maja prošle godine. Na pitanje da li želi da ih pogleda, dao je kratak odgovor 'ne želim da ih vidim, nije mi priyatno', da komentarišete i to, ali i to, da se vratimo i na to što mu je otac rekao da je psihopata, kada otac kaže detetu da je psihopata, to stvarno, ovako..

- Voditeljka: „Evo, imamo i koje igrice je igrao, sad se i to, ovaj, o tome se piše, i da mu je omiljena knjiga *Idiot* od Dostojevskog, i sad na šta to ukazuje.

Duzlevski: Ja sam to i htio negde da kažem — dakle, nije dovoljno samo da vi onako, sve je zadovoljeno na prvi pogled, dakle to je dublji odnos koji postoji. Ne, ovde se loše roditeljstvo ne može. Niko da ode u zatvor zbog lošeg roditeljstva, ali je, ovde više faktora u igri. Dakle, vi vodite svoje dete u streljanu, obučavate ga u tom nekom smislu, nazire se vrlo značajan dokaz u ovom postupku protiv oca. Ono što sam ja bar mogao da čujem, to je „iz odbrane instruktora, koji kaže da je otac na svoju ruku, bez bilo čije pomoći, obučavao dete u streljani“

Tokom segmenta emitovane su i pokrivalice iz zgrade suda, na kojima su krupnim kadrovima prikazani vidno uzremireni roditelji ubijene dece, kao i majka koja plače, što predstavlja senzacionalističko i neetičko izveštavanje, te ugrožavanje dostojanstva oštećenih. Takođe je prikazivan i kajron na kom piše: Šta smo novo saznali o tragediji u OŠ „Vladislav Ribnikar“?

- Emisija 150 minuta (vreme trajanja: 13.14-15.59, vreme segmenta oko 13.17)

Segment koji počinje oko 13 časova i 17 minuta

Voditelj: Miloš Urošević

Voditelj najavljuje temu, ponovo otkrivajući identitet maloletnog učinioca.

Na početku emituju prilog reporterke o jučerašnjem svedočenju, u kom se takođe iznose navodni detalji iz svedočenja.

Transkript dela priloga:

Reporterka: Maloletni ubica, koji je pristao da svedoči, ponovio je juče da su ga roditelji pritiskali da uvek u svemu bude najbolji i da je sve to uticalo na njega da počini zločin. Kosta je, kako prenose štampani mediji, rekao i kako se osećao neprihvaćeno od strane svojih vršnjaka i kako mu je otac jednom prilikom rekao da je psihopata. (...) Na jučerašnjem saslušanju, kako prenose mediji, Kosta je rekao i kako se 3. maj sigurno nikada ne bi dogodio da otac nije imao oružje i vodio ga da puca u streljanu. Nakon završenog ročišta, utvrđeno je i da instruktor streljane Nemanja Marinković nije kriv. (...)

- Potom kod voditelja Uroševića gostuje otac jedne od ubijenih devojčica Andelko Aćimović. Iako ovaj dokument nije obavezujući, smatramo i da je prilikom intervjuisanja oca ubijene devojčice Televizija Prva prekršila tačku 7 poglavlja 6 **Kodeksa novinara Srbije**, koja se tiče odnosa prema izvoru informisanja, a glasi:

„Novinar nikada ne sme da zloupotrebi emocije drugih ljudi, njihovo neznanje ili nedovoljnu sposobnost rasuđivanja.“

U tom smislu, podsećamo da je, prema članu 72 Zakona o elektronskim medijima, REM dužan da se stara da „pružaoci medijskih usluga ne objavljaju programski sadržaj koji na senzacionalistički, pojednostavljeni i neetički način izveštava o nasilju (masovnom nasilju, nasilju u porodici, samoubistvu)“.

Imajući u vidu sve navedeno, smatram da su u spomenutim emisijama prekršene sledeće odredbe:

- **Član 9, Zakona o javnom informisanju i medijima**, koji se odnosi na obavezu dužne novinarske pažnje u kontekstu proveravanja, istinitosti i potpunosti informacija
- **Član 15 Zakona o javnom informisanju i medijima**, koji se odnosi na javni interes u pogledu istinitog, nepristrasnog, pravovremenog i potpunog informisanja svih građana Republike Srbije
- **Član 85 Zakona o javnom informisanju i medijima**, koji nalaže da se informacije iz krivičnog postupka koji je u toku mogu objaviti ako su iznete na glavnom pretresu ili ako su pribavljene ili ako su mogle biti dobijene od organa javne vlasti na osnovu zakona kojim se uređuje pristup informacijama od javnog značaja
- **Član 61 Zakona o elektronskim medijima**, koji se odnosi na opšte obaveze pružalaca medijskih usluga i to: na obezbeđivanje slobodnog, istinitog, objektivnog, potpunog i blagovremenog informisanja
- **Član 67 Zakona o elektronskim medijima**, koji se odnosi na objavljivanje programskog sadržaja o maloletnicima, po kom je pružač medije usluge dužan da zaštititi identitet maloletnika, ako postoje indicije da je maloletnik učinilac (...) krivičnog dela ili drugog kažnjivog ponašanja
- **Član 72 Zakona o elektronskim medijima**, koji se odnosi na zabranu objavljivanja programskog sadržaja koji na senzacionalistički, pojednostavljeni i neetički način izveštava o nasilju (masovnom nasilju, nasilju u porodici, samoubistvu)
- **Član 4 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji se odnosi na opšte obaveze i to na obezbeđivanje slobodnog, istinitog, objektivnog, potpunog i blagovremenog informisanja

S L A V K O

S. G.

Kursulina 7, 1. sprat
11000 Beograd
+381 11 244 03 78
office@slavkocuruvijafondacija.rs
www.slavkocuruvijafondacija.rs

- **Član 5 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji se odnosi na opšte obaveze i to posebno na dužnu pažnju primerenu okolnostima i u skladu sa pravilima novinarske struke

- **Član 19 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji se odnosi na dužnost pružaoca medijske usluge da informacije o tragičnom događaju objavljuje bez senzacionalizma i uz poštovanje privatnosti i dostojanstva žrtve takvog događaja, žrtvinih srodnika ili drugih žrtvi bliskih lica, kao i stava 4 istog člana koji nalaže da je PMU dužan da nastoji da u emisiji, koja se bavi tragičnim događajem koji više nije aktuelan (...) takav događaj predstavi javnosti na način koji kod žrtve i njenih srodnika ili drugih bliski lica neće izazvati nepotrebnu patnju.

- **Član 23 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji se odnosi na to da PMU ne sme zloupotrebiti lakovernost učesnika u programu ili korisnika medijske usluge, pri čemu će naročito voditi računa o interesima maloletnika, lica koje je teško obolelo, ima mentalno oboljenje ili smetnje u mentalnom razvoju ili je preživelo traumu kao žrtva nasilja ili tragičnog događaja.

- **Član 26 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji se odnosi na poštovanje dostojanstva ličnosti i nalaže PMU da prilikom informisanja o nasilju ili tragičnom događaju ne povredi dostojanstvo ličnosti žrtve nasilja ili tragičnog događaja ili njegove bliskog lica, a naročito na način kojim se ona neće izložiti ponovnoj patnji.

- **Član 31 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji ne dozvoljava da se u toku trajanja krivičnog postupka iznose ideje, informacije ili mišljenja kojima se predviđa ishod tog postupka ili kojima se ocenjuje procesna vrednost dokaza, koji su izvedeni ili treba da budu izvedeni u tom postupku, na način na koji je moguće uticati na ishod krivičnog postupka.

- **Član 32 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga**, koji nalaže da se informacije iz krivičnog postupka koji je u toku mogu objaviti ako su iznete na glavnom pretresu ili ako su pribavljene ili ako su mogle biti dobijene od organa javne vlasti na osnovu zakona kojim se uređuje pristup informacijama od javnog značaja.

- **Član 27 Pravilnika o zaštiti prava maloletnika u oblasti pružanja medijskih usluga** koji se odnosi na zaštitu identiteta maloletnika, za koga postoje indicije da je činilac, svedok ili žrtva nasilja, krivičnog dela ili drugog kažnjivog ponašanja

Naglašavamo da, iako **član 11 Pravilnika o zaštiti ljudskih prava u oblasti pružanja medijskih usluga** omogućava mediju da iznosi nezvanične ili nepotvrđene informacije, ako to jasno naznači, poštovanje ovog člana i isticanje nezvaničnih informacija ne oslobođa Televiziju Prva odgovornosti od iznošenja detalja iz postupka koji je zatvoren za javnost.

Takođe, ističemo i da činjenica da iako je ime maloletnog svedoka, počinjoca zločina, poznato javnosti, još otkad su ga otkrili predstavnici vlasti na dan zločina, 3. maja 2023. godine, to ne oslobođa odgovornosti Televiziju Prva, koja je dužna da poštuje **član 27 Pravilnika o zaštiti prava maloletnika u oblasti pružanja medijskih usluga** u kom, između ostalog, piše:

„Pružalac medijske usluge je dužan da zaštitи identitet maloletnika i kada to nije učinio organ javne vlasti ili drugo lice, uključujući i drugog izdavača medija, čije saopštenje ili izjavu objavljuje ili prenosi u vezi sa slučajevima iz st. 1. i 2. ovog člana.“

S L A V K O

S. G.

Kursulina 7, 1. sprat
11000 Beograd
+381 11 244 03 78
office@slavkocuruvijafondacija.rs
www.slavkocuruvijafondacija.rs

Izveštavanjem o sudsakom postupku u slučaju „Ribnikar”, televizija Prva je isti više puta direktno ugrozila, iznoseći detalje i informacije o samom toku predmeta i detaljima iskaza svedoka, iako je suđenje zatvoreno za javnost. Podsećamo i da je tužilaštvo povodom curenja detalja iz postupka pokrenulo istragu. Istovremeno, s obzirom na to da je reč o postupku od velikog interesa za javnost, Televizija Prva je svojim izveštavanjem prekršila zakonske i profesionalne odredbe koje se odnose na potpuno, tačno, provereno i blagovremeno informisanje javnosti, te je iznošenjem navodnih neproverenih detalja, čije je pribavljanje upitno, ugrozila i sam interes javnosti. Uz sve to Televizija Prva u potpunosti je uvažila navode drugih medija kao neosporive činjenice, a oglušila se o činjenicu da je postupak zatvoren za javnost, čime snosi apsolutnu odgovornost za izneseno u programu. Takođe, pošto je reč o informacijama koje se odnose na maloletnog učinioca krivičnog dela, Televizija Prva je, uprkos tome što zakon nalaže suprotno, otkrivala identitet maloletnika. Prilikom intervjuisanja oca ubijene devojčice, novinar Televizije Prva nije bio dovoljno spreman da vodi ovako osetljiv razgovor. Pored toga, na Televiziji Prva emitovane su i pokrivalice s krupnim kadrovima uznemirenih i uplakanih roditelja ubijene dece. Na taj način, ovaj pružalac medijske usluge je ugrozio i dostojanstvo oštećenih u postupku, tj. bliskih lica ubijene dece. Svim namerno napravljenim prekršajima Televizija Prva ugrozila je i interes maloletnih žrtava ovog zločina, što je primarni razlog za zatvaranje ovog postupka za javnost. Sudska odluka da se postupak zatvori za javnost zbog zaštite interesa žrtava nedvosmisleno znači da iznošenje informacija iz istog nanosi štetu žrtvama, a preživele i njihove bližnje izlaže ponovnoj patnji.

Zbog svega navedenog, molimo Savet Regulatornog tela za elektronske medije da pokrene postupak i pružaocu medijske usluge izrekne meru u skladu sa Zakonom. S obzirom na kontinuitet povreda Zakona u ovom slučaju, ali i sveukupno ponašanje prijavljenog emitera, predlažemo izricanje strožije mere od upozorenja. Takođe predlažemo da Savet REM-a, u skladu sa svojim nadležnostima, podnese zahtev za pokretanje sudsakog postupka protiv izvršilaca eventualnih krivičnih dela ili prekršaja.

Danica Đokić, istraživačica Slavko Ćuruvija fondacije

Danica Đokić

U Beogradu, 1. novembra 2024. godine